

Triduum 2005 uwagi

Parafia pw. Świętych Polskich Braci Męczenników w Bydgoszczy

W naszej parafii istnieje wiele dobrych zwyczajów związanych z przygotowaniem Triduum. Należy do nich szeroki udział posługujących z różnych grup apostołskich, przygotowywanie komentarzy, modlitwy wiernych, wiele obrzędów, które są sprawowane w niezmiennie ten sam, poprawny sposób. Warto je zachować zwracając jednocześnie uwagę na te praktyki, które – choć kilkakrotnie powtarzane – nie powinny być już stosowane.

Unikając zamieszania i rozpraszania wiernych, spowodowanego złym przygotowaniem liturgii w sposób najwierniejszy będziemy sprawowali obrzędy Triduum Paschalnego zgodnie z *Listem okólnym o przygotowaniu i obchodzeniu Świąt Wielkanocnych*. [w załączeniu]

1. Wielki Czwartek i Wigilia Paschalna – śpiew przed Ewangelią nie powinien być z ambony.
2. Kapłani powinni zajmować pierwsze miejsca (w pierwszym rzędzie krzeseł). U nas było duże utrudnienie zwłaszcza w czasie obrzędu umycia nóg, bo koncelebransi siedzieli w drugim rzędzie.
3. Komunia św. na chórze: nie powinna być za późno (gdy już będzie rozdana w innych miejscach), ani za wcześnie – wyjście z prezbiterium w czasie Baranku Boży (podczas Wigilii Paschalnej jeden z koncelebransów i nadzwyczajny szafarz wyszli już w tym momencie z prezbiterium)
4. Problemy kompetencyjne – kto decyduje o przebiegu obrzędu? Wydaje się, że w celu uniknięcia zamieszania głos decydujący powinien mieć zawsze główny celebrans. Aby jednak jego decyzje nie budziły kontrowersji warto wspomnieć o nich podczas spotkania odpowiedzialnych za przygotowanie Triduum odpowiednio wcześniej (OWMR 111).
5. Wszyscy wyznaczeni do posług powinni być na próbie. Dotyczy to także osób pełniących posługę poza prezbiterium.
6. Do ustaleń podejmowanych na próbie należy podchodzić poważnie i nie zmieniać ich w ostatniej chwili. Należy zadbać o milczenie przed rozpoczęciem celebracji: 3-5 minut (por. OWMR 45).
7. Warto pomyśleć o większym zespole ceremoniarzy. Kiedyś było to praktykowane – jeden z nich odpowiadał za ministrantów (ustawienie w procesjach i ich prowadzenie), drugi za komentarze i modlitwę wiernych (wskazywanie miejsca i czasu ich wygłoszenia, regulowanie mikrofonu).
8. Warto byłoby pomyśleć o lepszym zgraniu i zsynchronizowaniu wysiłków różnych grup parafialnych (np. podczas próby przed Wielkim Czwartkiem była katecheza dla młodzieży, co opóźniło wejście do Dużego Kościoła), podczas próby przed Wigilią Paschalną kwiaty w prezbiterium uniemożliwiały przećwiczenie tras przejść (NB. przystrojenie ołtarza podczas Triduum nie utrudniało akcji liturgicznej – co kiedyś zdarzało się).
9. Wigilia Paschalna – ministranci wyszli z kościoła ale zostali w połowie drogi między ogniem, a świątynią. Powinni – jak było mówione na próbie – iść cały czas za kapłanami i paschałem. Nie byłoby wówczas problemu z koniecznością odsunięcia się, by zrobić miejsce kapłanom idącym w procesji z paschałem. Jeden z ceremoniarzy powinien kierować ich uczestnictwem w procesji.
10. Wielki Czwartek – ława przed ołtarzem była za mała na ustawienie darów, część darów ustawiono już przed liturgią. W darach nie były niesione komunikanty.
11. Wigilia Paschalna – T za szybko włożył węgielki do kociołka.
12. Wigilia Paschalna – używanie instrumentów podczas psalmu nie jest dopuszczalne (nie używa się żadnych instrumentów od Gloria w Wielki Czwartek do Gloria w czasie Wigilii Paschalnej).
13. Wigilia Paschalna – pierwsze czytanie powinno być albo recytowane albo śpiewane w całości przez jedną osobę! Łączenie recytacji ze śpiewem czy czytanie na role nie jest dopuszczalne. Po pierwszym czytaniu powinien być psalm.

14. Wnioski: przed Triduum, odpowiednio wcześniej spotykają się grupy parafialne (ich przedstawiciele, np. kapłani, siostry zakonne, organista, ceremoniarz(e), przedstawiciel scholi, itd.), następuje uzgodnienie co, kto i jak robi; jest pisany program obrzędów wraz ze śpiewami wspólny dla wszystkich (takie plany są co roku ale przygotowywane niezależnie).
15. Wigilia Paschalna – ściśle według przepisów procesja rezurekcyjna powinna wyjść z tzw. Grobu Pańskiego. Racje duszpasterskie przemawiające za rozpoczęciem procesji od głównego ołtarza powinni omówić kapłani. Takich wątpliwości nie ma w związku z liturgią chrzcielną, która odbywała się w prezbiterium, a nie przy chrzcielnicy – co przepisy przewidują (List okólny nr 88).
16. Warto wykorzystać zdjęcia z poprzednich lat do ceremoniału – [w załączeniu przykład Ceremoniału z Jasnej Góry].
17. Można przygotować instrukcje dla poszczególnych osób – zwłaszcza dla pełniących skomplikowane posługi [w załączeniu przykład].
18. Dobrze był przygotowany ogień i pochodnia do zapalenia Paschału. Źle były natomiast przygotowane świece ołtarzowe. Celebrans zaproponował, by świec ołtarzowych było więcej (6) dla podkreślenia uroczystego charakteru liturgii i specyfiki tej celebracji - nie zostało to jednak zastosowane.
19. Wielki Piątek – śpiewów powinno być tyle, by trwały w czasie Adoracji Krzyża sprawowanej w sposób procesjonalny. W tym roku śpiewów było za dużo a i tak wszystkie przygotowane pieśni nie zostały zaśpiewane. Rozwiązanie? Albo wydłużyć adorację, by uczestniczyli w niej w sposób procesjonalny wszyscy wierni albo zakończyć śpiewy wcześniej.
20. Niektórzy posługujący mimo obecności na próbie i nawet kilkakrotnego przeciwiczenia obrzędów nie potrafili poprawnie wykonać swojej posługi (ministrant krzyża w Wielki Czwartek poszedł w złą stronę, ministranci ołtarza w Wielki Piątek nie potrafili nakryć ołtarza obrusem, ministranci światła nie troszczyli się o gasnące świece, które były zapalane przez innych posługujących).
21. Zajmowanie miejsc w prezbiterium – po stronie kredensu dostawiono za dużo krzeseł, co powodowało problemy z przechodzeniem. Należałoby policzyć ilu posługujących może usiąść w prezbiterium; pozostali powinni zająć miejsce u stopni ołtarza.
22. Niektóre poczty sztandarowe miały wątpliwości dotyczące kolejności ustawienia w procesji – warto to z góry ustalić. Ponadto podczas Wigilii Paschalnej ministranci poszli przed sztandarami, a powinni pójść za sztandarami. Rozwiązaniem jest tu wyznaczenie ceremoniarza – jak w pkt 9.
23. Komentarze powinny uwzględniać możliwe podczas celebracji trudności i niejasności wiernych (np. podczas Wigilii Paschalnej – kiedy należy zgasić, a kiedy zapalić świece). Na podstawie przykładów komentarzy z lat ubiegłych przedstawiciele np. wspólnoty Ruchu Światło-Życie lub neokatechumenatu mogliby na kilka tygodni przed przygotowaniem nowych komentarzy zgodnie z podjętymi ustaleniami.
24. Konferencja Episkopatu Polski wydała Wskazania po ogłoszeniu nowego wydania OWMR [w załączeniu]. Dokument ten po zatwierdzeniu przez Stolicę Apostolską będzie niedługo obowiązywał. Warto w związku z tym tak przygotowywać liturgię w parafii, by odpowiadała wskazaniom Episkopatu – nie tylko od święta, ale i na co dzień.